

laveu

octubre 2016

moviment de cristians de pobles i comarques de catalunya

document de treball núm. 24

curs **2016-2017**

TENIR CURA DEL MÓN
De la mà de l'encíclica
LLOAT SIGUEU,
del papa Francesc

TENIR CURA DEL MÓN
De la mà de l'encíclica LLOAT SIGUEU, del papa Francesc

SUMARI

Agraïment i compromís amb tota la creació	3
Què ens diu <i>Laudato Si</i>	
En una sola frase – Mn. Blai Blanquer	4
Crides i accents de l'encíclica	5
Què ens proposem amb aquest treball	7
Revisió de vida	
1. Veure: Una lectura creient	8
2. Jutjar: Escolta de la Paraula	9
3. Actuar: Agraïts i compromesos	10

Aquest document es completa amb un material annex on consten els punts de l'encíclica *Laudato si* que s'hi esmenten, un recull de pregàries, la guia per a l'Estudi d'Evangelí i el calendari amb les orientacions pràctiques del treball.

La contemplació és la fontana d'on ixen devotes paraules.

Ramon Llull. Llibre de mil proverbis (1302).

TENIR CURA DEL MÓN

De la mà de l'encíclica LLOAT SIGUEU, del papa Francesc

Em permeto proposar un complement a les dues llistes tradicionals de set obres de misericòrdia, afegint a cadascuna la cura de la casa comuna.

Com a obra de misericòrdia espiritual, la cura de la casa comuna precisa de la contemplació agraïda del món que ens permet descobrir a través de cada cosa algun ensenyament que Déu ens vol transmetre.

Com a obra de misericòrdia corporal, la cura de la casa comuna necessita simples gestos quotidians on trenquem la lògica de la violència, de l'aprofitament, de l'egoisme i es manifesta en totes les accions que procuren construir un món millor.

Del missatge de Francesc en motiu de la Jornada mundial de Pregària per la cura de la Creació, 1 setembre 2016.

AGRAÏMENT I COMPROMÍS AMB TOTA LA CREACIÓ

La identitat específica del Moviment és l'entorn proper, el medi on vivim, som i compartim que anomenem poble, vila o petita ciutat. On hi ha poca distància entre família, veïnat autòcton o immigrant, entre realitats socials i econòmiques diverses, entre l'habitatge particular i la natura comuna.

Aquesta identitat local, però, és del tot inseparable de la realitat mundial, ja que com més arrelem en un espai més ens sabem part d'un entorn més ampli i comú a tota la humanitat i a tota la creació, un entorn de vida.

Laudato si ens crida a transformar en agraïment i cura el perill de degradació de la vida, de tota vida, que plana sobre el planeta per causa d'actituds com la inconsciència o la deixadesa, o bé el menysteniment o la perversió.

A la seva llum, que projecta la de l'Evangelí sobre la realitat actual del nostre planeta i de la vida, aquest document de treball proposa dos pols al voltant dels quals crear noves actituds o regenerar-ne d'envellides: l'agraïment per la creació i el compromís amb ella en l'entorn proper, sense oblidar el més ampli, aquell que ens és comú com a col·lectiu humà en comunió amb tot el planeta.

QUÈ ENS DIU LAUDATO SI

EN UNA SOLA FRASE

Si haguéssim de resumir l'encíclica *Lloat sigueu* en una sola frase, podríem dir que tracta: *"d'una ecologia integral i de la cura de qui és feble, viscuda amb alegria"*.

El Papa té el convenciment que *"no hi ha dues crisis separades una d'ambiental i l'altra social, sinó una única i complexa crisi socio-ambiental"*. Dit d'una altra manera: la cura dels pobres i de la natura s'identifiquen i se sobreposen.

És impossible parlar de "consciència ecològica" sense fer-ho en termes d'ecologia integral. És a dir, sense incorporar-hi *"el lloc de l'ésser humà en aquest món i les seves relacions amb la humanitat que l'envolta."*

La natura no són les bambolines de l'escenari en el que es representa el drama humà. La natura, com l'ésser humà, és un component essencial de la creació.

Per al creient, retornar als orígens, comprendre la grandiositat de l'obra de Déu, és entrar de ple en la responsabilitat de la creatura davant de les decisions del Creador.

La contemplació de la natura urgeix la persona humana a corregir l'excés de pensar-se ser el centre de l'univers.

Mn. Blai Blanquer

Parròquia de Sant Pere d'Octavià – Sant Cugat del Vallès – Juliol 2015

TENIR CURA DEL MÓN
De la mà de l'encíclica LLOAT SIGUEU, del papa Francesc

CRIDES I ACCENTS DE L'ENCÍCLICA

Lloat sigueu pren aquestes primeres paraules del Càntic de Sant Francesc d'Assís. L'estima i admiració del bisbe de Roma per d'aquest sant li va fer prendre el seu nom a l'hora de ser nomenat papa. Com el sant, Francesc ha contemplat el món de manera integral, completa i n'ha fet una reflexió profunda i intensa, plena de crides, adreçada a tota la humanitat, però sobretot a la persona i a la comunitat cristianes:

- El món és un do rebut, per tant, és essencial **viure en l'agraïment** constant.
- Tots els éssers formen part de l'univers creat i reflecteixen alguna cosa del seu Creador: això ens demana un **gran respecte**.
- Tota persona humana és imatge de Déu, d'aquí la imprescindible **qualitat de vida per a tothom**.
- L'**austeritat de vida** forma part de l'espiritualitat cristiana: és personalment alliberadora i permetria la sostenibilitat del planeta.
- La prepotència i el desig de domini destrueixen. Per contra, **la humilitat**, una altra virtut cristiana, acull i fa créixer.
- La **capacitat d'admiració** davant la creació comporta la **pau interior**. Costa, potser, d'experimentar, per això cal adonar-nos bé de què i com mirem, natura i humanitat.
- Vida i vida social són inseparables: La destrucció del medi és la destrucció de la vida i de la vida social, cal la **visió global** i l'**actitud d'alerta**.
- És indefugible, doncs, el **compromís pel bé comú**, individual i col·lectiu.

TENIR CURA DEL MÓN

De la mà de l'encíclica LLOAT SIGUEU, del papa Francesc

- La **defensa del paisatge històric** està al servei de la identitat comuna, de poble, de país.
- La cura del món i de la qualitat de vida per a tothom, és a dir, per als qui els és negada, demana comprendre i emprendre la **cultura de la protecció**.
- Els creients hem de ser conscients que **el món és sacrament de comunió**. L'Eucaristia n'és la gran confluència, però el diví i l'humà es troben, també, en el més petit detall, i tot té **conseqüències evangèliques**.

QUÈ ENS PROPOSEM AMB AQUEST TREBALL

- Contemplar el nostre món des de la proximitat i la globalitat.
- Entrar en sintonia amb els camins evangèlics que Francesc ens proposa com a resposta a aquesta realitat.
- Revitalitzar la nostra reflexió personal i de grup, de manera que les rutines o l'acomodació no rebaixin la nostra exigència de compromís amb tota la Creació i les seves interrelacions.
- Demanar-nos què i com fem, hem fet, podem fer en relació al que ens diu i proposa l'encíclica envers el poble, barri, comarca, espais naturals, històrics, culturals, socials...
- Optar per noves actituds pròpies d'una cultura de la protecció, a favor d'una ecologia integral, de manera que els més febles, aquí i arreu, siguin dignificats i considerats com a primers en criteris evangèlics.
- Lloar, agrair, pregar, celebrar la comunió universal i gaudir-ne.

Entrem en aquesta sintonia reflexionant i debatent els següents punts de l'encíclica:

160, 207 – El sentit del propi pas per la terra i la responsabilitat davant les generacions futures.

216, 217 i 220 – La nostra conversió ecològica.

225 – Pau interior, ecologia i bé comú.

A partir d'aquí, iniciem pròpiament el treball seguint el fil de la Revisió de vida.

1. VEURE: UNA LECTURA CREIENT

Procurem fer un extens VEURE del medi natural i del medi social que configurem tots plegats.

Aspectes essencials del nostre medi:

- *El paisatge natural (l'obra de Déu)*
- *El paisatge històric (l'obra de l'home)*
- *Les relacions humanes (familiars, veïnals, socials, laborals...)*

Demanem-nos:

- *Què n'hem fet? Pensem causes i conseqüències de la realitat present.*
- *Quins valors s'imposen, avui, globalment i en cadascun dels aspectes essencials del nostre medi?*

Alguns punts de l'encíclica que ens poden ajudar:

94 – La igualtat en dignitat té conseqüències pràctiques.

104 – El poder en mans d'uns pocs.

111 – Les respostes urgents i parcials amaguen veritats i problemes profunds.

112-113 – No renunciem a preguntar-nos pels fins i pel sentit de tot.

117 - Tot està connectat.

127, 189 – Contradicció entre la centralitat de la persona humana i els criteris econòmico-social obsolets actuals.

203-204 - De la suposada llibertat per a consumir a la consciència autoreferencial, fins a la violència i destrucció recíproca.

2. JUTJAR: ESCOLTA DE LA PARAULA

Jesús neix i viu en un temps, un territori i una situació socio-religiosa concrets, hi passa contemplant i ajudant a contemplar la Creació i, assumint la fe bíblica en aquest Déu creador, alça la persona humana fins a la dignitat de poder dir a Déu Pare.

Ens aturem en quatre textos per a fer-ne contemplació i estudi progressiu:

*Gn 1 - Tot el relat mostra la bondat de la **Creació**. El centre de la Creació és **l'home**, l'únic administrador possible perquè és imatge de Déu (v.26-31).*

*Salm 148 - Que tota la creació **lloï** el Senyor.*

*Lc 4, 1-13 - Les temptacions de Jesús són, també, les **temptacions** de l'administrador de l'obra de Déu.*

*Jn 15, 1-16 - **Jesús**, el cep veritable. Sense arrelar-hi no fruitem.*

En aquest apartat, ens poden ajudar -entre molts d'altres- aquests dos punts de l'encíclica:

97-98 - Contacte, atenció i harmonia plena de Jesús amb la creació, lluny de menysprear el cos, la matèria i les coses d'aquest món.

*Per estimar cal conèixer...
llavors és possible anomenar les criatures pel seu nom!*

3. ACTUAR: AGRAÏTS I COMPROMESOS

La cultura de la protecció ressona en tota l'exhortació. I, també, la cultura de la contemplació i de l'agraïment, tan intrínseques al cristianisme, que té per centre l'acció de gràcies de l'Eucaristia. Aquestes i totes les crides que han anat sorgint al llarg d'aquest treball necessiten un profund i incansable conreu personal i comunitari. Ara pot ser un bon moment per a accentuar-ne el compromís.

Demanam-nos:

- *Com puc concretar el meu agraïment?*
- *Quines virtuts em disposo a treballar o a transformar en la meva vida?*
- *I en la vida i camí del nostre grup?*
- *Tot plegat, quins canvis concrets -petits i no tant- ens suposarà envers la natura, l'entorn històric, les relacions familiars, veïnals i de treball, la vida municipal, la comunitat cristiana, els esdeveniments exteriors...?*

Possibles aportacions de *Laudato si* per a aprofundir i trobar camins en aquesta darrera part del treball:

El capítol cinquè ofereix algunes línies d'orientació i d'acció en els àmbits econòmic, internacional, nacional i local, en el diàleg de les religions amb la ciències. En destaquem aquests apartats:

- 177 – Evitar males pràctiques i encoratjar-ne de millors.
- 178 – Pensar en el bé comú a llarg termini.

TENIR CURA DEL MÓN
De la mà de l'encíclica LLOAT SIGUEU, del papa Francesc

179-180 – Importància de les instàncies locals, municipals, no governamentals...

El sisè i darrer capítol insisteix en el treball d'una educació i espiritualitat ecològiques. En destaquem:

201 – Diàleg entre religions, ciències, moviments ecològics...

205 – No tot està perdut.

206 – La responsabilitat social dels consumidors.

208 – Trencar la consciència aïllada fa possible la cura dels altres i del medi ambient.

210-211 – Tot pot ser un acte d'amor que expressi la nostra pròpia dignitat, fins la més petita acció.

213 – Cultura de la vida. La família.

222 – Menys és més.

224 – Sobrietat i humilitat.

226-227 – Estem parlant d'una actitud del cor.

231 – L'amor social és la clau d'un autèntic desenvolupament.

235 – Sentit i valor dels signes.

236 – L'Eucaristia: el Senyor volgué arribar a la nostra intimitat a través d'un tros de matèria!

*Pren l'esperit d'aquesta encíclica, fes-te'l teu,
creu-hi i fes-lo madurar!*

